

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

וארא

הדלקת הנרות: 16.26
מוצאי ש"ק: 17.44 ר"ת: 17.58

31 DECEMBER 2021

Nr 1464

דף היומי מגילה י"ט

נח לשמור על קדושת הגליון

אפניו יקרי

וידבר א-להים אל משה ויאמר אליו אני ה' (ו,ב)
דבר אתו משפט על שהקשה לדבר ולומר
למה הרעותה לעם הזה (רש"י).

אמר הרה"ק מווארקא זצלה"ה ז"ע, משה
רבינו ע"ה 'הקשה' לדבר ולומר למה הרעות,
כלומר היה קשה לו הדבר, עס איז עם שווער
אנגעקומען צו זאגן צום אייבערשטען 'למה
הרעות', ועל זה 'דבר אתו משפט', כי מנהיג
ישראל צריך לעמוד איתן בכל תוקף שלא להסכים
לגזירות קשות על ישראל.

(אמרות טהורות - ראחמיסטריווקא)

ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לא-להים (ו,ז)
יש לפרש כוונת הפסוק לפי מה שמבואר
בספר 'פרשת דרכים' (דרוש נב) שבני ישראל
חייבים לקבל גזירתו של הקב"ה, וראויים לעונש
ח"ו כשאין מקיימים אותה, מצד דינא דמלכותא
דינא (נדרים כה,א), הגם שדין זה לא שייך אם
אינו משה גזירתו על כל בני מלכותו, אך איתא
בפרקי דר' אליעזר (פרק כז) שבשעה שהפיץ ה'
את העמים בדור הפלגה, נתן כל אומה בידי השר
והמלאך שלה, אולם בני ישראל נשארו תחת ידו
של הקב"ה לבדו. ולפי זה נמצא שבני ישראל הם
כל בני מלכותו, עיי"ש.

וזהו שאמר: "ולקחתי אתכם" דייקא "לי
לעם", ולכן "והייתי לכם לאלקים" דייקא ליפרע (כמו
שפירש רש"י בפרשת יתרו (כא), "אין אלקים אלא דין
וכו' דייקא ליפרע"), כי מאחר שרק אתם הם בני

ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים (ח,ב)

צפרדע אחת היתה והיו מכין אותה והיא
מתזת נחילים נחילים (רש"י).

בעת למוודו של הגאון רבי חיים חייקין זצ"ל
בישיבת ראדין, עבר יום ששי אחד מתחת לחלון
ביתו של ה"חפץ חיים" זצ"ל ושמע את קולו, לומד
פרשת השבוע עם פירוש רש"י. עצר והטה אוזן,
ושמעו קורא את הפסוק "ותעל הצפרדע ותכס
את ארץ מצרים", ומפרשו בלשון המדוברת: "אין
אנהייב איז ארויס איין דו'אבע (בתחילה יצאה
צפרדע אחת), און מהאט איהם גישלאגן, איז
ארויס פון איהר נאך דו'אבעס (והרביצו לה, יצאו
ממנה עוד צפרדעים), און מהאט איהר גישלאגן
איז ארויס נאך און נאך דו'אבעס (הרביצו לה,
יצאו עוד ועוד צפרדעים) - איי איי איי, אזוי פיהל
דו'אבעס (איי איי איי, צפרדעים כה רבים)..."

בהתפעלות והתפעמות, כאילו ראה לנגד
עיניו את נחילי הצפרדעים שאין להם סוף!
והיה הגר"ח חייקין מספר זאת לתלמידיו
בהתרגשות, באמר: "הנה, כך צריך ללמוד חומש!
כך צריך לחיות את סיפור יציאת מצרים, ולקיים
את הצויו: 'ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את
אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי
בם, וידעתם כי אני ה'!"

(מזאיר עיני ישראל ח"ד, עמ' 159)

מלכותו, עליכם לקיים מצוותיו וגזירותיו, ואם לא,
תענשו ח"ו מדינא דמלכותא דינא. (ישמח משה)

ונתתי אתה לכם מורשה אני ה' (ו,ח)

"ונתתי" הוא לשון מתנה, ר"מורשה" הוא ענין
ירושה. והיינו שכלל ישראל זוכים לארץ ישראל
בתורת ירושה ומתנה כאחד. כי מעלת הירושה
היא שאין לה הפסק. אך בכדי למנוע טענת ירושה
מישמעאל ועשו, ושלא יהיה להם חלק בה, אמר
הכתוב שניתנה גם במתנה - והוא לישראל בלבד.
(אגרא דכלה)

והיה לכם בכל ארץ מצרים (ח,יב)

כתב הגר"א (בפ"ה דאבות) דבכל המכות כתיב
שלא היה בבני ישראל מלבד בכנים ע"ש.

וי"ל הטעם, דבכל המכות שיכול לבא גם כן
ע"י כשפים או שד, עיקר הראיה היתה ממה שלא
נתפשט גם בארץ גושן שזה אין ביד השד למנוע
כמו שכתוב והפליתי וגו' למען תדע כי אני ה' וגו',
אבל כנים שזה אין ביד השד כלל כדפרש"י, אם
כן עיקר המופת היתה המכה עצמה ולא מה שלא
היה בגושן לכן לא הזכירה התורה זאת.

(טעמא דקרא)

ושמתי פדת בין עמי ובין עמך למחר יהיה האת

הזה (ח,יט)

יראה הכונה, כי אצל עכו"ם אם הולך לו טוב
ביום מן הימים, אז הוא לגמרי שוכח מהכל, ואינו
זוכר את יום המחרת, וכן להיפך, אם היום לא
הולך לו טוב, הוא מיואש לגמרי. אבל אצל עם
ישראל, אם הולך לו טוב, יודע הוא שיש עוד יום
מחר ומי יודע מה יהא, וכשאינו הולך לו טוב,
מתנחם הוא כי יבא יום המחר ויהא יותר טוב.
נמצא ההבדל ביניהם, שישראל מביט על יום
המחרת, משא"כ בעכו"ם שמביט רק על המצב
שכעת. וזהו פירוש הפסוק - "ושמתי פדות בין
עמי ובין עמך", וכיצד נוכל לידע את ההבדל
ביניהם, לזה אמר, "למחר יהיה האות הזה", זהו
הסימן המובהק.

ויבא ערב כבד (ח,כ)

הנה איתא בספר תהלים (קה,לא) "אמר ויבא
ערב כנים בכל גבולם", ולכאורה יש לדקדק
בגוף לשון הכתוב שאמר תחלה ויבוא ערב ורק
לאחמ"כ כנים בכל גבולם, בעוד שלאמיתו של
דבר קודם ניתנה על ראשי המצריים מכת כנים
ורק לאחמ"כ מכת ערב?

ומתרצים משמיה דהמגיד מדובנא שפירש
הכתוב הנ"ל בדרך משל. וישא משלו ויאמר,
הנה לפנינו בישראל וכן כהיום הזה ישנם הרבה
קהילות קדושות שנוהגים בהם שהמחותנים
עורכים סעודת עניים בלילה שקודם ליל נישואי
צאצאיהם, ואז בא יבאו כל עניי העיר להסב

סוף זמן ק"ש ש"ק וארא בבוקר
מג"א: 10.10/9.51 - גר"א: 10.46

לסעודת מלכים ואף בסכום נאה יצאו משם.
והנה יום אחד השיא אחר מעשירי העיירה את בנו
החתן בשעטומ"צ, ומה מאוד הופתע בראותו את
אחד מעניי העיירה נכנס לאולם ומתיישב לאכול,
כאילו לא הכינו עבורו אמש סעודה כסעודת
שלמה בשעתו. כראותו שהלה לא מתכוין לזוז
ממקומו, נגש אליו ושאל אותו: "אמור נא, שמא
עיני הטעו אותי, אבל נדמה לי שאתה השתתפת
כבר אתמול בסעודה, ומה לך פה שוב בסעודת
הנישואין?". השיב העני: "הן אמנם, שכבר הייתי
בסעודת העניים, אולם אתמול באתי כיון שהנני
דל ואביון, ובאתי להשתתף בסעודה בתור עני
כשאר עניי העיירה. אכן עכשיו באתי להשתתף
בחתונה עקב קרבת משפחה..."

וכמו"כ סיים המגיד מדובנא את דבריו אף
כאן, תחלה באו הכנים במכה הפרטית שלהם
מכת כנים, ואילו לאחמ"כ באו לבקר במצרים
עקב 'קרבת המשפחה' מצד מכת ערב, שאז
באו כל החיות שבעולם להכות את ארץ מצרים.
(כרם חמד)

והעתרתי אל ה' וגו' רק אל יסף פרעה התל (ח,כה)

אמר הגה"ק הרבי ר' מענדל מרימנוב ז"ע,
שמדת הליצנות היא המדה היותר גרועה מכל
המדות - בנוגע להכחיש האמונה.

והנה אף שמצינו במצרים כל מדות רעות,
מכל מקום את מדת הליצנות לא מצינו בו, ואם
היה פרעה נתפס למדת ליצנות, לא היו מועילים
לו עשר המכות, כי היה מעביד הכל עם ליצנות.
וזהו שאמר לו משה רבינו "רק אל יסף פרעה"
חטא על פשעיו - "התל" מדת הליצנות, כי אז
לא יועיל לו כלום. (חיים ושלום)

למח או הקהלה

שבת פ' וארא, כ"ח טבת.

הדלקת הנרות: 16.26 (פלג המנחה: 15.55)

מפטיי"ן "כה אמר ה'" (יחזקאל כח) עד "אני ה'".

מברכין חודש שבט "יהיה ביום השני" ("דערי מולד
וועט זיין מאנטיג פארטאגס, 2 אזייגער 23 מינוט און
15 חלקים"). אין אומרים אב הרחמים.

מוצאי שבת: 17.44 (לשיטת ר"ת: 17.58)

יום א' בא, כ"ט טבת, ערב ראש חודש שבט, יום
כפור קטן ואין נופלין על פניהם במנחה.

ראש חודש, יום ב' פרשת בא, א' שבט. נוהגין כככל
ראש חודש, יעלה ויבא, חצי הלל, (ברכי נפשי),
קריאת התורה, מוסף (ולכפרת פשע).

תקופת טבת, יום ה' בא, ד' שבט, בשעה 16.30
אחה"צ.

שבת פ' בא, ו' שבט.

הדלקת הנרות: 16.34 (פלג המנחה: 16.02)

רבי אברהם הכהן מקאליסק זצ"ל

ד' שבט תק"ע

א ייזיון ווארט

ויחזק ה' את לב פרעה ולא שמע אלהם (ט,יב)
אויב ביי א רשע, כאטש דער אייבירשטער וויל און ווארט ער זאל תשובה טוהן, אויב האלט ער נישט דערביי, נעמט מען אים אוועק זיין בחירה, איז דאך מדה טובה מרובה, א צדיק וואס טוט כסדר תשובה אויף יעדע מינדעסטע זאך, איז אפילו אויב עס מאכט זיך ביי אים ח"ו אמאהל א עבירה וואס עס שטייט אז תשובה אליין העלפט נישט דערויף, א ודאי העלפט מען אים פון הימעל זיין תשובה זאל יא נתקבל ווערען. אין מצרים האט מען געדארפט האבען ביידע בחינות: סיי אוועקנעמען די בחירה פון פרעה, און סיי אננעמען די תשובה פון יידען וואס זענען געביר צוועקומען צו דינען ע"ז.
(שפת אמת, היא"צ ה' שבט)

להשיב במקומו לשואלים שפנו אליו בדברי הלכה. פעם אחת ארע שקיבל הגר"א שאלה מהגר"ר חיים הכהן רפפורט זצ"ל מלבוב והשיב לו הרה"ק מקאליסק. לימים קבל עליו לערוך גלות, ובנדודיו נפגש עם רבי חיים הכהן רפפורט מבלי שהודיע לו את זהותו, ונשתלשלו הדברים שהתוכחו זה עם זה במלחמתה של תורה עד שהגאון רבי חיים הכהן אמר שבודאי קבל את דרכו בלימוד מהרב דקאליסק. שאל אותו, מהיכן יודע הוא את הרב הזה, וסיפר לו מהשאלה ששלח לילנא ומן התשובה שקבל מתלמיד הגר"א, כשהוא חוזר באותו מעמד על תוכן השו"ת. העיר לו רבי אברהם, שלפי דעתו יש להבין את כונת המשיב באופן אחר ממה שאמר הוא, והתחיל לפרש לו בעמקות רבה עד שהבין הגאון רבי חיים הכהן שהוא העומד לפניו, וגזר עליו בגזירת מרא דאתרא שמחויב לגלות לו מי הוא, והודה לו על האמת.

מתולדותיו
הרה"ק מור"ר אברהם קאליסקער אב"ד קאליסקא, גאון מובהק, איש אלקים נורא, תלמיד חבר של הגר"א מווילנא, שלמדו הרבה שנים ביחד בימי עלומיהם, וחברו של הגה"ק ר' מנחם מענדל מוויטעפסק בעל פרי הארץ, ותלמיד מובהק להמגיד הקדוש רבי ר' דובער ממעזריטש. נדפס ממנו ספר חסד לאברהם עה"ת בדרך פרדס, ביחד עם חידושי תורה של הרה"ק ר' אברהם המלאך בהמגיד האלקי ממעזריטש (ונדפס ספה"ק זה פעם אחת במצות והוצאת הרה"ק ר' ישראל מרוזין). עלה לארץ הקודש, והי' מלא כל הארץ כבודו, ואלפי ישראל הלכו לאורו, נפטר בטבר"י עה"ק ד' שבט תק"ע לפ"ק. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

הסתרת גדלותו
סיפר (הרה"ק בעל ה"יסוד העבודה" מסלונים זי"ע) המעשה מהעגונה שבטבריא וכו', והשיב הרה"ק מקאליסק זי"ע בארוכה טעמים לאיסור וטעמים להיתר, וצוה למנות והיה יותר טעמים להיתר, ושרף כל הניירות לגמרי והשיב להשואלים בקצרה, דעתי נוטה להיתר. ואמר הרה"ק רבי משה מקאברין זי"ע שאם היה בעולם, התשובה הארוכה, היה ספר נפלא שלא נמצא כמוהו.

בוצין מקטפייה
פעם אחת בילדותו (של הרה"ק מקאליסק) לקחו איש אחד לחתונה, בה השיא בר פלוגתא שלו את בתו עם חתן עילוי שהיה מתפאר בו, והיה הלה רוצה שרבי אברהם שהיה ג"כ עילוי מופלג יראה שם את כחו בעת שידרוש החתן בדברי תורה ויפריך את הדרשה. אפס הוא הקשיב לדרשת החתן מבלי להגיב מאומה. אח"כ שאל אותו האיש ודחק בו למה שתק. והתפריך בככיה לאמר: וכי לא יכולתי לסתור את ה"חילוק" שהגיד החתן? הלא סברא זו שאמר מופרכת מגמרא מפורשת זו, והנחה פלונית שהזכיר יש עליה עוררין בתוס' פלוני, וכן הלאה, אך מה אעשה שעל פי תורה אסור לגרום בושה לחברו, ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחסאתי לאלקים.

(על סיורו לפרסם דברי תורתו, מביא תלמידו בהקדמת ספר "כתם פז": "הגם שלא נשמע פתגם המלך להכתב בספר, מאן מלכי רבנן קשישאי מנאי, וצדיקי וגדולי הדור יאריכו ימים ושנים מקטינין את עצמם ומקיימין כמאמר חז"ל במקום גדולתם שם אתה מוצא ענותנותם, ומצמצמין חכמתם ומיטמרו מיליהו, ה"ה אדמו"ר רב האי גאון ניצוצא דנורא מרא דארעא ישראל כ"ש מוהר"ר אברהם כהנא רבה קדישא נר ישראל, כי הוא מקיים בעצמו שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו (מלאכי ב, 2), ולשון ישמרו הוא לשון שמרים, כמו שכתוב באדרא רבה קדישא (זח"ג קכח, ב) סבא דעתו סתים ומוחיה סתים ושכיף ושקית כחמר טב על דורדייה, ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צב-אות הוא")
(כתבי רבי משה מידנר, אות תעד)

במלחמתה של תורה
בימים שלמד (הרה"ק מקאליסק) אצל הגר"א, ונחשב מאריות שבחבורה, הטיל עליו לפעמים

פתיחת הצנור
כשנתמנה לרב בעיר קאליסק, בא אצלו אדם גדול בתורה מילידי המקום, והוא מתלמידי הגר"ר יהונתן אייבשיץ זצ"ל, אשר התכוין לנסותו אם

כ"ט טבת
תרי"ז: רבי נתן (ב"ר מרדכי) אדלער - נתינה גר (לאנדאן)
תרנ"ח: רבי משה יהושע יהודה לייב (ב"ר בנימין) דיסקין - רב דבריסק-ירושלים
תרע"ג: רבי ירחמיאל ישראל יצחק (ב"ר יחיאל) מאלכסנדר - ישמח ישראל
תשס"ד: רבי דניאל (ב"ר חיים משה) הלוי לוי - רב דק"ק עדי" ציריך

קדושת שביעית מדרבנן
• חכמינו ז"ל הוסיפו עוד כמה איסורים, והם:
• **ספיחים**: מן התורה מותר לאכול כל זרעים וירקות שגדלו בשנת השביעית מעצמם שלא ע"י מלאכה, והם הנקראים "ספיחים", וכדין פירות שביעית שנאכלים בקדושת שביעית. אלא שלאחר שהתרכו עוברי עבירה, שהיו זורעים את שדותיהם בסתר בשנת השביעית, והיו אומרים שצמחו מאליהם, גזרו חז"ל שאסור להשתמש כלל בגידולים שגדלו בשביעית.
• **הוצאת פירות שביעית לחו"ל**: אסור להוציא פירות שביעית לחו"ל, כמו שכתוב "ולחיה אשר בארץ תהיה כל תבואתה לאכול" (ויקרא כה, 2), ומכאן דרשו חז"ל שדוקא "בארץ" תהיה תבואה זו לאכול ולא בחו"ל, [וזה שהתירו להוציא אתרוגים לחו"ל, הוא מחשש שמא תבטל המצוה כשלא יהיו אתרוגים לבני חו"ל].
אם הוציאום לחו"ל מותר לאכלם (בקדושת

א' שבט
תקע"ב: רבי נתן נטע (ב"ר אברהם) מחעלם - נטע שעשועים
תרל"ט: רבי משה (ב"ר יוסף) שיק - מהר"ם שיק
תשל"א: רבי משה יחיאל (ב"ר אברהם שלמה) הלוי עפשטיין - האדמו"ר מאוז'רוב - אש דת
ב' שבט
תכ"א: רבי מנחם מענדל (ב"ר אברהם) קראכמאהל - אב"ד ניקלשבורג - שו"ת צמח צדק
תק"ס: רבי משולם זושא (ב"ר אליעזר ליפמאן) מאניפאליע - מנורת זהב
ד' שבט
תקס"ז: רבי משה יהודה לייב (ב"ר יעקב) מסאסוב
תק"ע: רבי אברהם (ב"ר אלכסנדר) מקאליסק - חסד לאברהם
תרמ"ז: רבי מנחם נחום (ב"ר אברהם) טווערסקי - אדמו"ר מטריסק-בריסק
תשמ"ד: רבי ישראל (ב"ר מסעוד) אבוחצירא - "באבא סאלי"
ה' שבט
תרס"ה: רבי יהודה אריה לייב (ב"ר אברהם מרדכי) אלתר - האדמו"ר מגור - שפת אמת
תרע"ג: רבי חיים ישעיהו (ב"ר שמעון זאב) הכהן - מסגרת השלחן
תשמ"ג: רבי שלמה זלמן (ב"ר ישראל חיים) פריעדמאן - הרב דראחוב - לוגאנא

ולבנה הארץ (6)

שביעית), אולם אין להעבירם מעיר לעיר בחו"ל.
• **נתינת פירות שביעית לנכרי**: אין לתת פירות אלו לנכרי, כפי שנאמר "לכם לאכלה", ודרשו חז"ל בספרא "לכם ולא לנכרי".
כלים שבישלו בהם ומאכל שנבלע בו טעם של שביעית
כלים שבישלו בהם מאכל אסור: מאכל שאסור לאכלו משום דיני שביעית, כגון שיש בו ספיחים, או שמור ונעבד, דינו ככל שאר מאכלות אסורות, ואם בישלו אותם, יש להכשיר את הכלים שהשתמשו בהם, אפילו לאחר שעבר זמן רב.
אם השתמשו בכלים בדיעבד אחר שעבר מעת לעת ללא שהכשירום, אין המאכלים החדשים נאסרים.
מאכל שנבלע בו טעם של שביעית: כגון מרק שנתבשל בו ירקות של שביעית, יש לשמרו בקדושה. אמנם כשאין הדרך לשתות את המים שנתבשלו בו הירקות, כגון מים שבישלו בהם תפוחי אדמה, אין קדושה במים ומותר לשפכם.

ייראוך עם שמש
תפלת שחרית בימות החול כותיקין
בביהמ"ד פשעווארסק
בכל יום חצי שעה לפני הנץ
ביום א' בא בשעה 8.17

ברכת מזל טוב כמה ולבבית להרה"ג
מוה"ר יהושע חיים ארי' שפיטץ שליט"א
ראש ישיבתנו הק' 'עץ חיים' בוילרייק
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל אירוסי הבן עב"ג שיחיו
ירוו מהם ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב
מאחלת הנהלת הקהלה

כסא דברכתא
מוגשת בזה למע"כ הרה"ח המפואר, איש
האשכולות, דולה ומשקה, בנש"ק כש"ת
הרב **משולם זילבערמאן** שליט"א
משפיע רוחני בישיבתנו הק'
ומשפחתו החשובה שיחיו
לרגל נישואי בנם הבחור היקר ממצויני
תלמידי ישיבתנו הק' **כמר יעקב נ"י**
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, ויזכו להקים
בית נאמן בישראל ולדורות ישרים ומבורכים,
מתוך רוב תענוג ונחת אכ"ר.
בברכת התורה
הנהלת הישיבה רבנן ותלמידיהון

מעצירת הגשם, אשר על כן אנו הולכים להשתטח
על קבר הצדיק ר' עקיבא, ובשמענו את דבריהם
אלו נתמלא כעס וחימה וחרק שינוי עליהם וקללם
בחירוף וגידוף ורקק בפניהם באמרו היוכל להיות
כדבר הגדול הזה אשר עצם השמים לטוהר יתהפך
לקדרות, גם אתם בטוחים כל כך עד שגם בגדי
הגשם לקחתם עמכם למה תשעו בדברי שקר, והלך
לו לדרך, וטרם הגיעו אל שער העיר נפל מן הסוס
וכמעט נשברו כל עצמותיו, ונשפר דמו כמים נגרים
ולא יכול עוד לעמוד על רגליו עד שבאו אנשים
ולקחוהו לביתו פצע וחבורה אין בו מתום, אז אמר
הישמעאל עתה ידעתי כי גדול ה' אלקי ישראל ולא
עביד דינא בלא דינא.

ויהי כאשר באו אל ציון התנא רבי עקיבא,
נשתטח הה"צ הנזכר (הרה"ק מקאליסק ז"ע) על
קברו והם עמדו ובכו בכי רב ויקם על רגליו ויאמר
להם קומה ונלכה באור ה' כי שמע לקולנו, הם לא
באו ונפלאות הדרך נתקדו השמים בעבים וקולות
וברקים חזק מאד ונתעטפו בעטיפת הישמעאלים
הנז' כי הגשם הלך וגדל מאד והמים היו על פני כל
הארץ, בשמוע הישמעאל הנז' מעשה ה' הגדול
והנורא אז כרע והשתחוה ואמר ברוך ה' אשר
שומע לקול עמו ישראל ברחמים, ושלח אליו
לפיסו בלתינות רבות וטובות, ועוד מעשים רבים
נסים ונפלאות כאלה אשר ה' עושה כאלה בכל עת
באה"ק ת"ו, כן יעשה עמנו אות לטובה.

(שערי ירושלים, דף יט, ב)
אלקא דאברהם
סיפר מרן הרמ"ח מסלונים ז"ע:
בטבריה היו כמה ספרדים שהיה מקרבם מאוד.
ופעם אחת נסעו למרחקים ואמר להם שאם יצטרכו
איזה דבר שיהיו: אלקא דאברהם דיתבי בטבריה ענני.
ובאו למדינה אחת ורצו לקראתם המון עם בבקשה, כי
כבר זמן רב לא ירד גשם, שיתפללו ואולי בזכותם יענו,
בתחילה סרבו, אך לאחר שהם הפצירו בהם נתרצו.
ואמרו אלקא דאברהם דיתבי וכי ותיכף התחיל לרדת
גשם שוטף. (סיפורי מרן הרמ"ח, עמ' רכז)
(המשך בעמוד ד)

כסא דברכתא
מוגשת בזה למע"כ
מורנו ראש הישיבה שליט"א
ומשפחתו החשובה שיחיו
לרגל אירוסי בנם הבחור המצויין מבחירי יוצאי
תלמידי ישיבתנו הק' **כמר יעקב בער נ"י** עב"ג
בת הרה"ג ר' **נפתלי צבי הורוויץ** שליט"א
ראה"כ חו"מ בבאבוב ב"פ
ולמע"כ חותנו הגאון הגדול נודע בשערים
הרה"ג ר' **חיים יוסף דוד ווייס** שליט"א
דומ"ץ סאטמאר ובעמח"ס ויען דוד
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, ויזכו להקים
בית נאמן בישראל ולדורות ישרים ומבורכים,
מתוך רוב תענוג ונחת אכ"ר.
בברכת התורה
הנהלת הישיבה רבנן ותלמידיהון

הדחקות אצלנו ועד כמה אנו שקועים בחובות, בכל
זה אם הייתי מוצא כיס מלא מעות בימים אלו לא
הי' עובר אצלי במחשבה להתכופף ולהגביה, בעת
שצריך להתעמק ולחפש עצות במה יתרצה עבד
אל אדוניו. ואם כי היא מדרגה גבוהה שלא כל אדם
זוכה, בכל זאת במדה ידועה שייך לכל אחד ואחד.
(בית אברהם, ראש השנה, עמ' קצג)

במצותיו חפץ מאד
סיפר אדמו"ר מסלונים ז"ע בעל "דברי שמואל":
אמו של הרה"ק מקאליסק זכתה לאריכות ימים
וזקנה מופלגת, ונפטרה בשיבה טובה, אעפ"כ
התאבל מאד על מותה והיה שרוי במרירות יוצאת
מן הכלל. שאלו אותו מקורביו מה פשר הענין. אמר
להם: לא עליה אני כל כך ממור ומצטער, אלא על
מצות כיבוד אם שהלכה ממני.
(יסוד המעלה ח"א, עמ' פד)

יפה שעה אחת
זקן אחד בא לפני הרה"ק מקאליסק ז"ע והתאונן
לפניו שהוא זקן מופלג, ער פילט שוין גאר קיין טעם
אין לעבין, והשיבו הצדיק: שוטה מה אתה אומר, עס
איז כדאי שמונים שנה צוא לעבין אביא פעם אחת
לייגין תפילין. (כתבי רבי משה מיזנר, אות תצב)

רחמנא לבא בעי
העיד הרה"ק רבי אברהם מקאליסק ז"ע שפעם
בעת שהיה זמן צרה לכלל ישראל ועמי הארצות
שלא ידעו להתפלל התחילו לשיר ולנגן בדבקות
ובתמימות את סדר האלף בית (בניגון מפי א-ל יבורך
ישראל). דבר זה בקע שחקים ונתבטלה הגזירה.
(מפי ספרים וסופרים ח"א, עמ' תעז)

ויגזור אומר
שמעתי ממגידי אמת מה שאירע בעיה"ק
טבריא ת"ו בימי הה"צ הקדוש בוצינא קדישא ר'
אברהם מקאליסקע זצוק"ל, פעם אחת היתה עצירת
גשמים וקראו צום ושפכו החינות ובקשות לפני
אדון עולמות ולא נענו מן השמים והשער נתייקר
חמש ידות ולחם אין בכל הארץ, וכנסו חשובי העיר
לפני הה"צ הק' הנזכר ובקשו מכ"ק להעתיק בעדם
רנה זו תפלה על המטר שלא ימותו ברעב ח"ו, מיד
לקח עמו אלופי העדה עשרה יראי ה' וצוה לשכור
להם חמורים לעלות על הר ציון התנא רבי עקיבא
ז"ע"א, וגם יקחו עמהם בגדי הגשם הנארגים מנוצה
של עזים נקרא בלשון ערבי (עבאיי) להתעטף בהם
מפני הגשם, והיה לפלא גדול ויתמהו איש לרעהו
כי חום השמש קדרה על ראשיהם מאד, אולם היו
כמחרישים לדעת, המה הולכים בדרך פגע בהם
ישמעאל אחד רוכב על סוסו וכשראה אותם עמד
על עמדו ושאל אותם לאמור אחיי אנה תלכו ומה
בגדי הגשם אשר בידכם, השיבו אותו דבר לאמר,
האם לא שמעת אם לא ידעת כי עת צרה היא לנו

מזמור לתודה
נביע בזה רגשי לבבנו וגודל הערכתנו
לועד והנהלת
"כולל אברכים אנטווערפען"
כל אחד בשמו הטוב יבורך
אשר מכתתים רגליהם יומם ולילה למעלה מיובל
שנים שלא עמלק"פ למען רווחת האברכים,
וכעת שהיוקא מאמיר וההוצאות עולות עד
למאד, הגדילו לעשות
ונטלו על עצמם עול חדש
העלות המילגה באופן משמעותי
כדי שיוכלו ללמוד במנוחת הנפש
ויה"ר שיראו ברכה בעמלם וחפץ ה' בידם יצליח
להגדיל תורה ולהאדירה.
ובחזא מחתא נשגר תודתנו לתומכי תורה דעירנו
שעמדו על ימינם, ובפרט לאלו שכבר נענו עתה
לקריאתם, ובזכות החזקת התורה יזכו לכל
הברכות האמורות בתורה, אורך ימים בימינה
ובשמאלה עושר וכבוד, וימלא ה' משאלות
לבם לטובה.
החותמים בהוקרה ובהערכה
שלמה זלמן האפמאן נח צבי לעווי
ראשי החבורה
אברכי ולומדי הכולל

רבי אברהם מקאליסק (המשך)
שלומד הרבה תורה וספרי מוסר, כל הכדורים
פוגעים בו בעצמו.

(הרה"ק מקאליסק ז"ע כותב בא' ממכתביו וזה לשונו:
"ולדעתי מי שהריח בו יראת ה', בדוק ומנוסה הוא שריבוי
החכמה על המעשה פוגם, ולא בזה בחר ה', ועיקר שורש
הכל שיתן עינו ולבו לדבר אחד מדברי אלקים חיים אשר
ישמע, ויחזקה במסמרים שיהיה חקוק וחרפור בלבו כמו
באר מים חיים ונוזלים ונובעים מעצמם מדבר הני"ל, ומחמת
זה יהיה מטפס ועולה מדרגה אחר מדרגה ויודה לה' אשר
יעצהו לגרש החומרות מעט, וזהו מאמר רז"ל (תהי"ג, א)
"במפולא ממך, שהוא מופלא ממך" בעצמך שאינו נוסד בלבך
רק מהשמיעה "אל תדרוש".

עוד כותב: "חיי ה' אשר עמדתני לפני כבוד אדמו"ר זצוק"ל
היה מספיק לי כל דבור לזמן כביר... אנכי ורעי בהיותנו אצל
הרב המגיד ממעזריטש נ"ע היינו מסתפקים בדבור אחד זמן
רב. כי אם לא באנו אלא לשמוע דבור זה, דיינו, והיינו שומרים
אותו בקדושה ובטהרה עד עת בא דבור שנית")
(בית אברהם, חנוכה, עמ' לו)

עבודה נשגבה
עוד בהיותו מתגורר בחו"ל הנהיג הרה"ק
מקאליסק עדה קדושה של תלמידים דבי עילאה
ובעלי מדרגות, ועבודת שמים שלהם היתה מתוך
מסירות נפש בפועל והתלהבות וביטול החושים,
עד כי לא הבחינו בין בית לעליה, ומענפי האילן (היינו
תלמידיו) הכירו כמה גדול כחו הוא עצמו.

וקיפרי הס' מסלונים רבי אברהם ז"ע, כי אנשין
של המקאליסקע ר"ע, בכל יום לפני שהתפללו
שחרית נהגו לערוך צוואה לביתם, כמי שהולך למסור
את נפשו על קידוש השם, ובערב שבת קודש נהגו
לעשות צוואה ב' פעמים, פעם א' בבוקר ופעם ב'
במעלי שבתא קודם "הודו". (יסוד המעלה ח"א, עמ' ע)

במה יתרצה
הרה"ק ה"בית אברהם" מסלונים ז"ע מביא:
אבי הרה"ק (ה"דברי שמואל") ז"ע היה מספר
תמיד מהרה"ק רבי אברהם מקאליסק ז"ע,
שבהיותו בטבריה קבעו פעם אחת מוכרי סכך לחג
הסוכות מחיר גבוה, והחליט טובי העיר שאף אחד
לא יקנה במחיר שקבעו אלא במחיר זול, ונכנסו
בעשרת ימי תשובה לשאול את חות דעתו והסכמתו
לתקנה הזאת, השיב להם אמנם צודקים דברכם, אך
איני מבין איך עלה בדעתכם לחשוב בימים הקדושים
הללו מענין כזה, האמינו לי הרי ידוע לכם די טוב

אפשר לקבל את השבת בשבתו
דרך E-mail - נא לפנות:
shabato.antwerpen@gmail.com

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

אליעזר וואלף
ב"ר יעקב נ"י
וואלף (הולצר)
ירושלים ע"ה"ק

ברכה גליק
בת ר' מרדכי נ"י
גליק (בוקסבוים)
אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, י"ט טבת תשפ"ב

מרדכי אלימלך בלוך
ב"ר נתן הלוי נ"י
בלוך (גוטפריד)
אנטווערפן

דבורה ביגארד
בת ר' אריאל שלמה נ"י
ביגארד (שיטרית)
שטראסבורג

מ א ו ר ש י מ
שטראסבורג, כ"ג טבת תשפ"ב

אברהם יצחק שרייבער
ב"ר דוד יחזקאל שמואל נ"י
שרייבער (פינקלשטיין)
לונדון

עלקא שרייבער
בת ר' יעקב נ"י
שרייבער (פרידמאן)
אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, כ"ד טבת תשפ"ב

אברהם יעקב דוב שפיטץ
בן הרב יהושע חיים ארי' שליט"א
שפיטץ (ווייס)
אנטווערפן

שפרינצא הורוויץ
בת הרב נפתלי צבי שליט"א
הורוויץ (לעזער)
בארא פארק

מ א ו ר ש י מ
בארא פארק, כ"ה טבת תשפ"ב

שמעון יאקאב
ב"ר נחמן נ"י
יאקאב (יאקאב)
אנטווערפן

חנה האלצער
בת ר' שמואל מאיר נ"י
האלצער (יאקאב)
מאנרא

מ א ו ר ש י מ
מאנרא, כ"ה טבת תשפ"ב

טכנוולוגי באזירקאט

שבת היא מלועוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)
op vrijdag 31 december
3koningen, Grote Steenweg 99 239.02.53
op zaterdag 1 januari
Van Bree, Van Breestraat 18 233.11.02
op zondag 2 januari
Leuridan, Draakstraat 18 230.63.29
op maandag 3 januari
Centraal station, Pelikaanstraat 3
op dinsdag 4 januari
Kruispunt, Belgielei 108 230.81.81
Internationale, Appelmannsstr. 11 231.67.98
op woensdag 5 januari
Pieters, Lange Leemstraat 124 239.15.30
op donderdag 6 januari
Breedenaedt, Van Eycklei 47 239.58.65

Na 22u. op 31 december (ליל ש"ק):
De Kroo, Brederodestraat 127

Na 22u.: **0903.92248** (1.50€ per min.)
Dokter van wacht - 0900.10.512 **רופא תורן:**
הצלח: HATZOLOH - 03.289.00.00

RUBIX - 03.271.28.13	שמירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טאג: 03.500.8947	בוקר חוליים: 0.32.33.34.35
טאג-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ווי"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפרא ופועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמייכעל: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טהרנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חברייט: 03.80.80.424	מלב לבב: 03.232.22.27
Pinnys Data Bank - 0496.100.100	שלוה: 0499.182.451
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	זחק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
טשר לבנו: 03.208.52.08	בוני עולם: 03.500.11.05
קו השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מ"ח לרפואת הירידים: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemon@gmail.com

ציווי אמן לטובה

יוסף ב"ר יצחק אריה וויינבערג נ"י
ביהמ"ד קהל חסידים

צבי אלימלך ב"ר שמעון פיליפ נ"י
ביהמ"ד בעלזא-מרכזי

בר מצוה

יחזקאל שרגא ב"ר חיים דוב וועלטשער נ"י

משפ' ר' יוסף שמחה ראפאפארט-פלדמאן נ"י

משפ' ר' יהושע ברטלר-הערשקאוויטש נ"י

למשפ' ר' נחמן דוד מלבסקי-לאזענגא נ"י

למשפ' ר' בצלאל יוסף ראזענבלום-האפמאן נ"י

פיו, פה מפיק מרגליות, מיד קמו כל עשירי הקהילה ועיטרוהו בזהובים - מרוב התפעלות. וכבר שב על עקבותיו בחזרה לארץ ישראל בלא להתעכב עוד. אמנם באמצע הדרך התנפלו עליו שודדים, ובזוז את כל אשר נתנו לו הגבירים, והיו רוצים להפשיטו גם ממלבושיו, אולם אחד מהכנופיה אמר שמרגיש בו כי הנהו איש צדיק וקדוש - והניחו לו. באותה שעה אמר רבי אברהם: רואה אני שאין הקב"ה חפץ במעות כאלו.

מה יאמרו הבריות
סיפר מרן הרמ"ח מסלונים זי"ע:
בעירו מן הקאליסקער בחור"ל היה איש אחד אשר היה צם משבת לשבת, וביום ששי בעת שהיה חוזר מהמקוה היה יושב על אבן אחת שהייתה שם בצדי הדרך. ובעת שעברו שם אנשים ונשים היו אומרים הלואי יהיה לנו בנים כמו הצדיק הזה. ואמר הקאליסקער כי מזה, האיש שואב חיות כל השבוע (שלא היתה כונתו לשם שמים). לאחר זמן לקחו את האבן משם ותיכף באותו שבוע נסתלק איש זה.

קופסת הטבק
בין חפצי הקודש של אדמו"ר מהר"ש "הדברי שמואל" (מסלונים זי"ע היתה לו קופסת טבק של הרה"ק מקאליסק, וחבה יתירה היתה לו לחפציו של צדיק זה, ותמיד היתה עמו ולא הניחה מתחת ידו, פעם נעלמה הקופסא וחפשו אותה בחורים ובסדקים ולא מצאו, עד שנלאו מלבקש עוד, ומהר"ש נצטער מאד על האבידה.

לימים נקלע ר' זעליג לידער בבית אחד ממכריו בארץ הקודש, ולתדהמתו ראה שהקופסא של הרבי נמצאת אצלו, שהלה לא עמד בנסיון ונטלה... ובקש ר' זעליג שיתנה לו ויחזירה לבעליה, ומסרה הלה בידו, ושמח מאד שיזכה להשיב את הגניבה ולהרנין את לבו של הרבי שהצטער על אבדנה.

כשנסע לסלאנים נכנס אל הקודש בשמחה גדולה והציג את הקופסא וסיפר האיך נודמנה לידו אך לתדהמתו בקש ממנו הרה"ק שישאירה אצלו ולא רצה לקחתה ממנו, ואמר, הלא כשיראה את זה אצלי יזכרו שיהודי מארץ ישראל נכשל ולקחו זהו יגרום שיחשבו רעות על "ארץ ישראל איד"... ודימה הענין למה שצותה תורה "וגם את הבהמה תהרוג", שצותה תורה להרוג את הבהמה בכדי שלא יאמרו זאת הבהמה שנכשל פלוני עמה.

(מאמר מרדכי ח"ב, עמ' שג)

חלה לשריפה
אפשר להביא חלה לשריפה
J. JACOBSSSTR. 22 הקהלה
בימים: א' ב' ג' ד' פרשת בא
בשעות הפתוחות של המשרד

רבי אברהם מקאליסק (המשך)

קשר נפלא
הוא (הרה"ק מקאליסק) זצ"ל היה מקושר בידידות ואהבת נפש נפלאה עם סבא קדישא רבי מרדכי מלעכוויטש זי"ע, ואף כי לא ראו מימיהם איש את רעהו פנים בפנים, היו מציירים קלסתר פניו האחד של השני בתואר ובמראה, למרות שזה יושב בארץ ישראל וזה בחוץ לארץ, והיו מרגישים איש ברעהו (ולאחר הסתלקות הרה"ק מקאליסק כתבו אנשי החבריה בארץ ישראל אל הסבא קדישא מלעכוויטש אשר "דבקה נפשו בנפש קדוש אדמו"ר זי"ע, ואשר ידענו רב עוצם אהבת אדמו"ר זי"ע לרוכת"ר בהתקשרות נפש ורוח ממש").

פעם היה מעשה לפני שמחת תורה, שרבינו אברהם זי"ע שיכל את האחרון מיוצאי חלציו (כי מכבשי דרחמנא מתו כל יוצ"ח על פניו בעודנו בחיים), והשביע את הנפטר לבל יבוא ויעלה זכרונו אצלו אפילו במחשבה, וישבית חלילה את השמחה ביו"ט. אעפ"כ נזכר הרה"ק מקאליסק באמצע שמחת תורה באסונו, ומיד הרגיש בזה הסבא קדישא מלעכוויטש בביתו במרחקים, ויאמר לאנשיו: "בואו ונגבירי אצלנו השמחה כל כך, עד שתתעורר שמחה גם אצל הצדיק מקאליסק, אשר בודאי ירגיש בשמחתנו".

כד נח נפשיה בטבריה, ביום ד' בשבט שנת תק"ע, נפלה וכבתה המנורה במעונו של הסב"ק בלעכוויטש ויקרא מיד: "וי, כבה נר המערבי". כעבור ט' ימים נתבקש גם הס"ק מלעכוויטש לשיבה של מעלה, ואחרי פטירתו הגיע ללעכוויטש המכתב האחרון שכתב רבי אברהם אליו מטבריה לפני הסתלקותו, ומצאו שכתוב בו "מחר תהיה אתי עמי במחיצתי". (יסוד המעלה ח"א, עמ' פו-פח)

באהבה רבה
אחרי סוכות תקנ"ט קבע הרה"ק רבי רבי זאב וואלף מטשארני-אוסטראה זי"ע את מושבו בעיה"ק טבריה. שם מצא את הרה"ק רבי אברהם מקאליסק זי"ע בראש חבורת חסידים ואנשי מעשה שהתנהגו בדרך הבעש"ט הק'. הרה"ק רבי מנחם מענדיל מוויטעבסק זי"ע נפטר עוד בשנת תקמ"ח, והרה"ק מקאליסק נשאר מנהיג העדה במקומו.

הרה"ק מקאליסק נפטר ביום ד' שבט תק"ע. כל הי"א שנים שישבו יחד שררה ביניהם אהבה ואחוה וחבה גדולה, וכל שבת בסעודה שלישית הלך הרה"ק רבי זאב להרה"ק מקאליסק, וכל סעודת ראש חודש בא הרה"ק מקאליסק להרה"ק רבי זאב. אחרי פטירתו של הרה"ק מקאליסק עמד הרה"ק רבי זאב בראש עדת החסידים בטבריה עד לעת פטירתו (כ"ג שנה, עד אדר תקפ"ג). (תקופא דארעא ישראל)

קדושתו בעליונים
סיפר מרן הרמ"ח מסלונים זי"ע:
הרה"ק מקאברין זי"ע אמר להרה"ק רבי ברוך'ל ממעזיבו זי"ע: דער קאליסקער מיט זיין חבריא דערלייכטן דעם גן עדן פרייטיג צו נאכט.
(סיפורי מרן הרמ"ח, עמ' רכד)

כסף טהור
מעשה שהיה דחקות גדולה בארץ ישראל, ובקש רבי מנדלי (מוויטעפסק) ממנו שישע לחור"ל לאסוף מעות. ויהי בבואו לעיר קושטא, כיון שפתח

מונחה נכונה

הרבנית שרה בת הרב אברהם מאיר לעבל ע"ה (96) אלמנת הרב מנאסויד זצ"ל
כ"א טבת תשפ"ב
יושבים שבעה בבית משפ' עקשטיין
Van Leriussstraat 24
עד יום א' בבוקר אחרי תפלת שחרית